Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoria archeologii , PG_00200224		
Kierunek studiów	Archeologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Seweryn Rzepecki	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Seweryn Rzepecki	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta ze specyfiką i zadaniami archeologii we współczesnym dyskursie o przeszłości

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ARCHMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej i nabywanej wiedzy.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę poprzez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, ich krytyczną analizę i syntezę, zastosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_W03] Zna w pogłębionym stopniu terminologię, teorie, metodologię oraz narzędzia opisu z zakresu archeologii oraz nauk pokrewnych	Zna specjalistyczną terminologię, metodologię oraz narzędzia opisu z zakresu archeologii oraz nauk pomocniczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi naukami, pozwalającą na integrowanie dorobku różnych dyscyplin w badaniach nad wybraną epoką	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dyscyplinami, pozwalającą na integrowanie i syntetyzowanie dorobku.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_U02] Potrafi formułować i testować hipotezy związane ze złożonymi problemami badawczymi właściwymi dla archeologii	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_W08] Zna i rozumie ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z archeologią, w tym zasady ochrony własności intelektualnej	Zna i rozumie etyczne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej archeologa.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku dyscypliny, podtrzymywanie etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku zawodu oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Zagadnienia podstawowe: nauka, typy nauk, wnioskowanie i wyjaśnianie. Archeologia jako nauka historyczna. Teoria źródła archeologicznego. Kultura archeologiczna. Paradygmaty w archeologii.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Podstawowa wiedza z zakresu archeologii

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
test/egzamin	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Johnson M., Teoria archeologii. Wprowadzenie, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2013 Tabaczyński S. (red.), Kultury archeologiczne a rzeczywistość dziejowa, Warszawa, 2000 Tabaczyński S., Marciniak A., Cyngot D., Zalewska A. (red.), Przeszłość społeczna. Próba konceptualizacji. Wydawnictwo Poznańskie, 2012 Zalewska A., Teoria źródła archeologicznego i historycznego we współczesnej refleksji metodologicznej, Lublin, 2005
	Uzupełniająca lista lektur	Hodder I. (ed), Archaeological Theory Today, Polity, 2010
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Demarkacja nauki od innych sfer działalności człowieka 2. Charakterystyka nauk historycznych 3. Kultura archeologiczna - zakres i rozumienie pojęcia 4. Wnioskowanie redukcyjne 5. Wyjaśnianie w naukach historycznych	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.